

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Складнощі, що виникають в освітньому просторі, загалом можна класифікувати «перехідного етапу» (можливо, тимчасові) та іманентні, властиві різним типам навчання.

Засміченість ринку слабкими чи нечесними операторами. Розвиток електроніки неминуче веде до розбудови освітнього ринку. Головними суб'єктами будуть ті структури, які генерують свіже знання, успішно займаються розробкою принципово нових освітніх благ, підготовкою кадрів. Нескладно здогадатися, що на передній фланг вийдуть провідні університети, потім - компанії, що виробляють цифрові освітні продукти, і лідери, які транслюють освітню продукцію споживачам (глобальні, освітні платформи, які довели свою якість) [1; 2].

Онлайн-освіта - це колосальний ринок за обсягом і швидкістю розвитку. У ньому дуже важко відрізнити правду від брехні через нерозуміння, відсутність індивідуального досвіду, дефіцит якісних експертних думок. Інтернет рясніє рекламою операторів-провідників, які нібито допомагають відповісти на запитання: як створити неповторну і робочу стратегію на освітньому ринку, як сформувати власну нішу в електронній освіті, що приносить регулярний дохід, як створити онлайн-школу з мінімальними засобами та максимальним доходом, як запустити безкоштовний онлайн-курс, щоб його життя було довгим та ін. [1]. Але головне питання полягає в тому, як знайти перевіреного досвідченого оператора-експерта. Адже практично кожен оператор вважає себе (або вміє подати інформацію таким чином) досвідченим, успішним, надійним. І всі без винятку хочуть «безперервної» клієнтської взаємодії.

Практично повна відсутність експертного контролю якості цифрової освітньої продукції та послуг. Ця проблема тісно переплітається з попередньою. Онлайн-курси виходять рівно такими (або майже такими), якими є викладачі, що їх створюють, багато що залежить від кваліфікації автора. Це з точки зору змістовного наповнення продукту. На якість впливають і промахи в оформленні, прорахунки в

просуванні та ін. Освітній товар є типовим видом довірчого товару. Це означає, що споживач змушений довіритися якості, не в змозі його оцінити. Він не може поставитися експертним чином до того знання, яке «загорнуте» в гарну обгортку.

Сьогодні є кілька можливих «позитивних» форм цифровізації освітнього простору.

1. Трансформація вже готових навчальних матеріалів у діджитал-середовище (багато курсів лекцій, підручники та навчальні посібники, презентації, збірники завдань для самостійної роботи, тестові інструменти та ін. вже зазнали оцифрування).

2. Розробка принципово нових навчальних інструментів, що не дублюють вже знайомі форми, щоб навчальний зміст набував не просто візуальні, слухові, а й кінестетичні та дигітальні властивості. Звичайно, вони мають інакше структуруватися.

3. Створення інтерактивного цифрового простору для продуктивної комунікації всіх суб'єктів навчального процесу (наприклад, формування електронних кабінетів викладачів, здобувачів, мережеві обговорення, дискусійні форуми, форми для голосування, вебінари та ін.).

4. Створення інноваційних навчальних засобів, налаштованих для передачі прийомів мислення у режимі «тут і зараз», наприклад, з використанням досягнень ігрового, імітаційного моделювання.

5. Задіяння в навчальному процесі корисних можливостей штучного інтелекту.

В освітньому середовищі навчальних закладів у різній мірі з різною успішністю використовуються перші три форми цифровізації, що робить багато навчальних матеріалів більш доступними, скорочує беззмістовну, рутинну роботу викладачів, пов'язану в тому числі і з поточним контролем знань, розширює лінійку освітніх онлайн-послуг. Останній процес матиме позитивний результат тільки для тих освітніх організацій, які зможуть запропонувати ринку цифрові освітні послуги з якістю, що постійно покращується, з власною мовою електронного навчання.

Список використаних джерел:

1. Пархоменко-Куцевіл О.І. Теоретичні аспекти інтеграції України до європейського освітнього простору. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2023. Вип. (5). С. 84–93.
<https://doi.org/10.31470/2786-6246-2023-5-84-93>

2. Крамаренко І. С., Фонарюк О. В., Зацерківна М. О. Цифровізація освіти – нові виклики та перспективи розвитку. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)*. 2022. № 2 (7). С. 392–404.